

ARENDAL HAVN KF
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Oslo, 15.08.2024

Deres ref.:
Nils Petter Nilsen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/2889

Saksbehandler:
Siri Anne Haugland Strand

Vedtak om unntak for oppfyllelse av krav i tankforskriften § 18-6, punkt c), annet ledd (krav om oppsamling) for Arendal Havn KF sitt tankanlegg i fjell på Hisøy, Arendal kommune

Vi viser til vårt varsel om unntak for oppfyllelse av krav i tankforskriften § 18-6, punkt c), datert 21. juni 2024. Vi viser også til søknad av 9. februar 2024 om unntak fra krav om oppsamlingsarrangement i forurensningsforskriften § 18-6 c) annet ledd, for tanker i fjell, ved Arendal Havn KF sitt tankanlegg på Hisøy i Arendal kommune.

Vedtak

Miljødirektoratet gir unntak fra kravet i tankforskriftens § 18-6 c) annet ledd, om oppsamlingsarrangement for Arendal Havn sitt tankanlegg (Sandvikodden tankanlegg), på Hisøy i Arendal kommune.

Vi stiller krav om at nærmeste kum til hver tank skal inneha en oljesensor for raskere å kunne oppdage en eventuell lekkasje. Det legges til grunn at alle oljesensorene til enhver tid skal fungere. Vi forutsetter at rutiner for vedlikehold og beredskap er nedfelt i bedriften sin internkontroll.

Vi forutsetter at trenet personell er til stede under hele fylleoperasjonen og at virksomheten oppfyller øvrige vilkår i forskriften.

Vedtaket hjemles i forurensningsforskriften § 18-6 c) femte ledd.

Frist for å sende inn dokumentasjon på at det er installert oljesensor ved nærmeste kum til hver tank settes til 1. oktober 2024.

Søknaden

Arendal Havn sitt tankanlegg i fjell på Hisøy består av seks ståltanker, omsluttet av tykk betong mellom stålet og fjellet. Anlegget ble bygget som et NATO-anlegg i 1961, og var i militærets eie frem til 2006. Anlegget brukes i dag kun til lagring av petroleumsprodukt, HVO/biodiesel. Tankene har epoxy-coating på innsiden som motvirker korrosjon, og tankene inspiseres innvendig hvert 5. år. Mannlukene, som anses som tankenes svakeste punkt, undersøkes årlig.

Volumet i fjellgangene er i seg selv ikke tilstrekkelig til å samle opp en ev. lekkasje tilsvarende 110 % av den største tanken. Dette resulterer i at det vil stå igjen et restvolum i tanken, og barrierer må tåle væsketrykk. Det er tre ståldører montert i betongvegg mellom tankene i fjell og friluft, som skal tåle et ev. væsketrykk ved større lekkasje på tankene. Dørene er normalt stengt, og det vil være mulig å få tilgang til anlegget fra øvre del av tankanlegget. Kabelgjennomføringer gjennom betongvegg er tette med EX-gjennomføring og ventilasjonsanlegget er blendet i disse gjennomføringene. For at en ev. lekkasje fra tankene skal oppdages på et tidlig tidspunkt, er det montert oljesensor i dreneringskummen på innsiden av den væsketette døren. Ved aktivering av sensor vil ventiler på dreneringsrør fra anlegget stenges og Arendal Havn varsles.

Det er sprøytebetong i store deler av tankanlegget, med unntak av overgangen mellom tunellveggen/-gulvet. Rørgatenes beliggenhet og konstruksjon gjør at det ikke er mulig å komme til, og det vil være nødvendig å fjerne hele rørgaten for å komme til å legge betong i dette partiet. Ved å fjerne rørene og sveise dem sammen igjen, vil det skape flere svake punkter, i tillegg til at det ikke vil være økonomisk forsvarlig. Ved en større lekkasje kan noe av innholdet derfor sige inn i fjellet, men det er gjort observasjoner av vann i tankanlegget som tilsier en innadrettet vanngradient mot anlegget. Det positive vanntrykket vil fungere som en naturlig barriere.

Det er i tillegg utført oppgradering av videoovervåkingssystemet som omfatter store deler av anlegget, og har som funksjon å skaffe en god oversikt over tilstanden til anlegget til enhver tid.

De overnevnte tiltakene vil i stor grad minske risiko og omfang av en eventuell forurensning fra anlegget, og det søkes med dette om unntak fra kravet om oppsamling, jf. forurensningsforskriften § 18-6 punkt c) annet ledd.

Miljødirektoratets vurdering

Tankene er omfattet av forurensningsforskriften kapittel 18 (tankforskriften), da tankene er over 10 m³ og inneholder petroleumsprodukt. I henhold til tankforskriftens § 18-6 punkt c) skal tankene sikres med barrierer for å hindre forurensning ved uønskede hendelser. Ifølge annet ledd skal tankene ha oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum.

Mangel på oppsamlingsarrangement øker risikoen for at et eventuelt utslipp fra en tank kan ende i ytre miljø dersom det skjer en overfylling, annen lekkasje eller ved en tankkollaps. At tanken er enkeltvegget øker risikoen for lekkasje.

For tanker etablert i fjellhaller kan det være utfordrende å etablere et oppsamlingsarrangement som tilfredsstillende kravene om en kapasitet tilsvarende tankens volum. Det er derfor blitt åpnet i forskriften for å kunne søke om dispensasjon fra kravet for tankanlegg i fjellhaller, jf. tankforskriften § 18-6 punkt c) femte ledd.

Tanker plassert i fjellhaller har ingen risiko for skade ved påkjørsel, og er mindre utsatt for klimatiske forhold, som sterk vind og store nedbørsmengder. Likevel vil slike tanker være vanskeligere å inspisere. Vi forutsetter derfor at virksomheten sørger for at tankene til enhver tid er i tilfredsstillende stand, og at anlegget innehar gode rutiner for vedlikehold, jf. tankforskriftens vedlikeholds krav.

Basert på inspeksjonen, gjennomført av Miljødirektoratet 6. september 2023, fremstår anlegget som godt drevet, der det er stor oppmerksomhet knyttet til rutiner og vedlikehold. Det er også etablert en omfattende videoovervåking i anlegget. Dette i tillegg til krav om ytterligere oljesensorer i kummene foran hver tank, anses å være tilstrekkelige barrierer til å gi et unntak fra kravet om oppsamlingsarrangement.

Miljødirektoratet forutsetter at ved en eventuell lekkasje, vil etablerte rutiner og overvåking føre til at lekkasjen oppdages raskt. Sprøytebetongen og den væsketette døren vil sørge for at det ved en større lekkasje avgrenses til tunellen. Noe av innholdet vil kunne sive inn i sprekker i fjellet, men det er lite sannsynlig at mengder av betydning vil nå sjøen eller blande seg med grunnvannet.

Det er lite sannsynlig at vedtaket om unntak vil ha påvirkning på naturmangfoldet i området.

Vedtaket om gebyr

Miljødirektoratets saksbehandling av søknader om dispensasjon fra forskrift er å betrakte som en endring av tillatelse til virksomheten i tankforskriften. Slike endringer er omfattet av en gebyrordning. Vi viser til forskrift om begrensning av forurensning av 1. juni 2004 kapittel 39-4 og vedtar herved at bedriften skal betale et gebyr på kr. 11 600,- for Miljødirektoratets saksbehandling.

Vi vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Arendal Havn KF og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Harald Sørby
seksjonsleder

Siri Anne Haugland Strand
seniorrådgiver

Kopi til:

ARENDAL HAVN KF v/Nilsen
ARENDAL KOMMUNE

Postboks 123
Postboks 123

4891
4891

GRIMSTAD
GRIMSTAD